

IGNITED, *p. p.* समिद्धः-द्वा-र्द्धे, इहुः-द्वा-र्द्धे, चलितः-ता-र्द्धे, प्रचालितः-ता-र्द्धे, दीपितः-ता-र्द्धे, उहीमः-मा-र्द्धे, प्रदोषः-मा-र्द्धे, सम्पूर्णितः-ता-र्द्धे, सनक्षेपः-मा-र्द्धे.

IGNITIBLE, *a.* हारपरानीयः-या-र्द्धे, दोप्रायः-या-र्द्धे, चलनीयः-या-र्द्धे, चलनशीलः-ला-र्द्धे, दापः-द्वा-र्द्धे.

IGNITION, *s.* इन्वर्टन्, समिच्चार्ने, चलनन्, दोप्रायन्, उहीप्रायन्, दहनन्, तापः.

IGNOBLE, *a.* (*Of low birth*) अकुलीतः-ता-र्द्धे, दुज्जुलीतः-ता-र्द्धे, अकुलः-ला-र्द्धे, हीनवासितः-ति-र्द्धे, नीवासितः-ति-र्द्धे, अपकृष्टवासितः-ति-र्द्धे, (*Mean, base*) नीचः-चा-र्द्धे, अपकृष्टः-हा-र्द्धे, निकृष्टः-हा-र्द्धे, अधरः-मा-र्द्धे, खलः-ला-र्द्धे, अनामीयः-यो-र्द्धे, कठवीयः-यो-र्द्धे, क्रवायः-या-र्द्धे, कुसितः-ता-र्द्धे, तुच्छः-च्छा-र्द्धे, दीनः-ना-र्द्धे, ब्राह्मणः-या-र्द्धे, प्राकृतः-तो-र्द्धे, होनः-ना-र्द्धे, (*Disgraceful*) अकार्यिकः-र्द्धे-र्द्धे.

IGNOBLY, *adv.* अकुलीनवत्, अपकृष्टवत्, नीवासवत्, हीनवासितवत्, अनामीयवत्, अनामीय, खलवत्, कृपयवत्, अपमनजवत्, अपकृष्ट, कृपयौ, कुसितौ, सैद्धंयौ, कठवीयौ.

IGNOMINIOUS, *a.* अकार्यिक्कारः-र्द्धे-र्द्धे, अपयशक्षः-र्द्धे-र्द्धे, अपयशसः-स्या-र्द्धे, अपयशाश्वो-हीनी-र्द्धे (*n.*), गर्हितः-ता-र्द्धे, गर्हीः-हो-र्द्धे, कठुक्कारः-र्द्धे-र्द्धे, कलहृदी-हीनी-फ़ि- (*n.*), लज्जाकरः-र्द्धे-र्द्धे, अपमानकरः-र्द्धे-र्द्धे, ब्राह्मणः-या-र्द्धे, कुसितः-ता-र्द्धे, तुच्छः-यो-र्द्धे, अपकृष्टः-हा-र्द्धे, अनामीयः-यो-र्द्धे.

IGNOMINIOUSLY, *adv.* गर्हितौ, अपशम्यत्वौ, सापानान्, कठवीयौ, कुसितौ, अनामीयौ, अपमानौ, अपवासौ; *f.* अपशम्यस् *n.*, अपशमीयः-*f.*, अपयशस्, अपमानौ, अपवासौ; *f.* कुसितौ; *f.* योगाहीनिः-*f.*, कुलिहीनिः-*f.*, मयोदाहीनिः-*f.*, तेजोहीनिः-*f.*, कलहृदी, अपकृष्टः, अपवासः, अपमानः, अवशा, परिमदः, तिरस्कारः, अप्रतिग्रा, अपमान्या।

IGNORAMUS, *s. चक्षा*, लक्षानी *m.* (*n.*), निरुद्धिः-*m.*, निरुद्धिः, लक्षुद्धिमान् *m.* (*n.*)).

IGNORANCE, *s.* ज्ञानान्तः-नना, ज्ञाता, ज्ञनभित्ता-र्द्धे, ज्ञनभित्तान्-नन्तं, अविज्ञा, ज्ञानाभावः; प्राहोहीनाता, ज्ञानीनाता, ज्ञोपः-धाता, चुप्तिः-*f.*, अविज्ञा, ज्ञानित्वं, निरुद्धिता, चुद्धितोनाता; 'spiritual ignorance,' गोप, ज्ञानान्, चृत्वा, ज्ञानमिति: *f.*

IGNORANT, *a.* ज्ञानान्-नना-र्द्धे, ज्ञानानी-ननी-र्द्धि (*n.*), ज्ञः-हा-र्द्धे, ज्ञनिद्धः-हा-र्द्धे, ज्ञातः-हा-र्द्धे, ज्ञापातः-हा-र्द्धे, ज्ञोपः-धा-र्द्धे, ज्ञानाभित्ता-र्द्धे-नना-र्द्धे, ज्ञानभित्तान्-नन्तं, ज्ञिवायिहोनः-ना-र्द्धे, ज्ञिवारिहितः-ता-र्द्धे, ज्ञिवास्युः-या-र्द्धे, ज्ञोपहितः-ना-र्द्धे, निजोपः-या-र्द्धे, निरुद्धिः-हिः-हिः, दुरुद्धिः-हिः, दुरुद्धिः-हिः-हिः, चतुर्द्धिमान्-मतो-मह- (*n.*), हीनी-र्द्धिः-ति-र्द्धि, ज्ञाविप्रायद्, ज्ञिद्धान्-तुपी-ड्डः (*s.*), ज्ञवाः-हा-र्द्धे, ज्ञोपिदिः-दा-र्द्धे, अपयशवः-हा-र्द्धे, अवशुः-ता-र्द्धे, ज्ञुद्धः-ता-र्द्धे, वैपेषः-यो-र्द्धे.

IGNORANTLY, *adv.* ज्ञानान्तस्, ज्ञानानात, ज्ञानेनन्, ज्ञानान्पूर्वै, अवोपयूर्वै.

IGUANA, *s. गोधारा, गोपेयः, गोपेषः, गोपा, गोपिका, गोपिः-*m.*, गोपिकालापः, विशाका, नकः.*

ILIAIC, *a.* आलिकः-यो-कै-, नादिसंस्थनी-चिवानी-निप्ति (*n.*); 'iliac-passion,' वटावैः, शूलव्याः-*m.*, शूलरोगः, अन्तर्गृहः.

ILL, *a.* (*Bad*) दुर्गः-हा-र्द्धे, यापः-या-र्द्धे, खलः-ला-र्द्धे, मनः-हा-र्द्धे, कठवीयः-यो-र्द्धे, निरुद्धिः-या-र्द्धे, कुसितः-ता-र्द्धे, नीचः-चा-र्द्धे, अधरः-मा-र्द्धे, शकः-दा-र्द्धे, लभ्दः-द्रा-र्द्धे, चासुपुः-यु-र्द्धे, असन्-सतो-स्त्रा-र्द्धे, असातः-रा-र्द्धे, अपायिकः-कौ-कै-, 'ill,' as a general word, is often expressed by दुर्गः, कृ, यप or फः; as, 'ill conduct,' दुरीयः, कुकम्भे *n.* (*n.*), अपकम्भे *n.*, विकम्भे *n.*;

358

'an ill road,' दुर्गः, कुपये, विमारीः, कदव्या *m.* (*n.*); 'ill policy,' अनीतिः-*f.*, दुर्णीतिः-*f.*; 'ill luck,' दुर्भाग्य, दुर्दैवः—(Unwell, sick) असुखः-स्या-स्य, असुख्यशारीरः-हा-र्द्धे, असुख्यशारीर-रा-र्द्धे, असुखः-स्या-स्य, असुखियः-ता-र्द्धे, दोगो-विकारी-गि (*n.*), दोगोः-ता-र्द्धे, दोगायासः-हा-र्द्धे, दोगायासितः-ता-र्द्धे, दोगायासित-वही-वह (*n.*), दोगायासः-ही-है, अपायिकः-कौ-कै-, सामयः-या-र्द्धे, चमी-विकारी-गि (*n.*), विकारी-रिती-रिति (*n.*). Expressed also by पीडितः-ता-र्द्धे, चापुः-रा-र्द्धे, चापैः-ही-है, ग्रसः-स्ता-स्ते in comp.; as, 'ill with fever,' चारपीडितः-ता-र्द्धे, चारापुः-रा-र्द्धे, चारपैः-स्ता-स्ते, सच्चाः-रा-र्द्धे.

ILL, *s.* (*Evil, wickedness*) दुष्टाः, पार्षद, दोषः, व्यसने-निताः, दीष्टिः, शापाः, शरातः, शलातः, मदताः, असातुकाः, अधमः, दुराचारातः, भयातः, कुष्टिः-*f.*-—(Distress, calamity) असापातः, असानेतः-दुष्टः, असुरः, असुखाण्डः, दुष्टिः-*f.*, दीष्टिः, अधमः, अरिष्टः, अहिंसा, असापातः, असानेतः, असापातः, विपदः, आपदः-*f.*, विपदः-*f.*, अनिष्टापातः, झेषः, कैर, दुष्टिः-स्त्रा, दुष्टिः-त्रुट्यव्या-—(Disadvantage, loss, injury) असापीः, अपायः, अवित्तः, अचच्चयः; अपायातः, अपायात्रा, अपायात्रा-विनिः-स्त्री-*f.*, अपायः-नातः—(Disease, pain) रोगः, आपिः-मा, आपयः, पीडा, दुखः, दोषः, कैर, अपिती-*f.*, उपतापः, तापः; असापात्यः; 'boding ill,' अनिष्टूचकः-या-र्द्धे-र्द्धे.

ILL, *adv.* (*Not well, badly*) दुष्ट, दुष्ट, असम्यकः, अभद्रू, अयुक्तः or expressed by दुर्, वि, च-कृ, अप, दुष्ट, या-र्द्धे, या-र्द्धे & prefixed as; 'ill-intentioned,' दुराशयः-या-र्द्धे, दुरुद्धिः-हिः-हिः, पापाशयः-या-र्द्धे, 'ill-done,' दुज्जातः-या-र्द्धे, अपद्धिः-ता-र्द्धे, 'ill-behaved,' दुश्शीलः-ला-र्द्धे, कुरुओः-ला-र्द्धे, दुरुद्धिः-ता-र्द्धे; 'ill-natured,' दुष्ट्यक्तिः-ति-र्द्धि; 'ill-fated,' दुरुद्धिः-ता-स्ते, दुरुद्धिः-विपदः-ता-र्द्धे, दुरुद्धिः-या-र्द्धे; 'ill-managed,' दुरुद्धिः-ता-र्द्धे; 'ill-conditioned,' दुष्टः-स्या-स्य, दुष्टः-ता-र्द्धे; 'ill at ease,' अनिष्टैः-ता-र्द्धे; 'ill-grounded,' असूनः-ला-र्द्धे, लुका-का-कै-, 'ill-ordered,' दुरुद्धानः-मा-र्द्धे, असातः-ला-र्द्धे; 'ill-regulated,' अप्यवस्थितः-ता-र्द्धे, 'ill-qualified,' अप्युक्त-कौ-कै-, अप्योगयः-या-र्द्धे; 'ill-shaped,' कुरुपः-या-र्द्धे, अपयपः-या-र्द्धे, विषपः-या-पी-र्द्धे; 'ill-sounding,' विसरः-रा-र्द्धे, असरः-रा-र्द्धे; 'ill-treated,' अप्यकृतः-ता-र्द्धे, 'ending all ill, turning out ill,' दुरुद्धः-ना-र्द्धे, दुष्टिः-या-र्द्धे; 'to be ill' अस्तुः-स्या-स्य-भू. See *ILL, a.* (*Not easily*) दुखेन, कठेन, कैर, कृच्छेन, कठिनै, विपदः.

ILL ADVISED, *a.* असामीकृतः-कृतः-ता-र्द्धे, अनालोचितः-ता-र्द्धे, अपरीचितः-ता-र्द्धे.

ILL-AFFECTED, *a.* अज्ञातः-ता-र्द्धे, विकृः-रा-र्द्धे, दुरुहुद्धिः-हिः-हिः, अवित्तैर्विनी-यिति-पि (*n.*), अपकारार्थी-विनी-यिति-पि (*n.*); 'to be ill-affected,' विरक्तीभू, अविद्युतः (*c. 4.* -दुरुती-दुरुषः).

ILLACERABLE, *s.* अविद्यादीप्य-यो-र्द्धे, अपिदारायः-या-र्द्धे, अवेदनीयः-या-र्द्धे.

ILLAPSE, *s.* विपदने, अपतने, प्रवेशः, अकम्भद् अकम्भये.

TO ILLAQUEATE v. *a.* उन्नाये or यापे पात (c. 10. पातपर्यति-यितु), चाले यापत्यिता चन्द्र् (c. 9. ब्राह्मति, चन्द्रु), पात्र (BORN. पातपर्यति-यितु), पात्री, पात्रीकौ.

ILLAQUEATION, *s.* उन्नाये यापतने, चाले चन्द्रनन्नन्, पातपर्यतालै.

ILL-ARRANGED, *a.* दुष्टकः-मा-र्द्धे, दुष्टिरचितः-ता-र्द्धे, दुष्टिः-त्रितः.

ILLATION, *s.* अनुमानेन, अनुमितिः-*f.*, अपायाः, अपोः-हैन, अम्भः-

ILLATIVE, *a.* आनुमानिकः-जी-कै-, आनुयः-कै-, योक्तिकः-कौ-कै-. योक्तिकः-कौ-कै-.

ILLATIVELY, *adv.* अनुमानतः, अनुमानतः, प्रयोगतः, अपयाहनः.